

UiO • Universitetet i Oslo

Personvernperspektivet og oppbevaring av intervjumateriale

Det 8. norske arkivmøte

Maren Magnus Voll
Personvernombud

Personvern – hva er det?

- Retten til privatliv – en menneskerettighet
- Vi eier opplysninger om oss selv, og vi skal kunne ha kontroll over våre eiendeler. De skal ikke brukes uten at vi vet det og ikke brukes urettmessig.

Hva sier personvernregelverket?

- Bygger på grunnleggende prinsipper for personopplysningsvern
 - Skal i størst mulig grad sikre forutsigbarhet og forholdsmessighet for det enkelte mennesket
- 10 prinsipper – 10 ord
 - Lovlighet, rettferdighet og åpenhet
 - Formålsbegrensning og dataminimering
 - Riktighet og lagringsbegrensning
 - Integritet og konfidensialitet
 - Ansvar

Hvem gjelder regelverket for?

- Fysiske, nålevende personer
 - Enhver opplysning eller vurdering som er knyttet til en person
- Hva med avdøde personer?
 - Regelverket gjelder ikke for personopplysninger om avdøde eller historiske personer.
 - Men: loven gjelder der hvor opplysningene om en død person direkte kan knyttes til levende personer, for eksempel opplysninger om arvelige sykdommer eller spesielle familiære forhold.

Ha behandlingsgrunnlag

- Et behandlingsgrunnlag er den lov og paragraf (hjemmel) som tillater behandling av personopplysninger.
- Behandlingsgrunnlag finnes KUN i artikkel 6.
 - **samtykke (art. 6 nr. 1a)**
 - oppfylle avtale med den registrerte (art. 6 nr. 1b)
 - oppfylle en rettslig forpliktelse (art. 6 nr. 1c)
 - verne noens vitale interesse (art. 6 nr. 1d)
 - **utføre en oppgave i allmennhetens interesse en lov pålegger oss (art. 6 nr. 1e)**
 - **nødvendig for å oppfylle en berettiget interesse som veier tyngre enn personvernet (art. 6 nr. 1f)**

Særlige kategorier av personopplysninger (sensitive)

- helseopplysninger
- rasemessig eller etnisk opprinnelse
- politisk oppfatning
- religion
- filosofisk overbevisning
- seksuell orientering eller forhold
- fagforeningsmedlemskap
- genetiske og biometriske opplysninger

Behandling av særlige kategorier (sensitive personopplysninger)

- Utgangspunktet er at det er forbudt (art. 9)
- Med mindre (noen eksempler)
 - samtykke
 - nødvendig av hensyn til viktig allmenne interesser
 - Nødvendig for arkivformål i allmennhetens interesse, for formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller for statistiske formål

Samtykke

- *frivillig, spesifikk, informert og utvetydig*
- Må kunne **dokumenteres** – beviselig (i skrift, på bånd, på film)
- **Klar, forståelig og tydelig informasjon**
- Selve samtykket (erklæring) og informasjonsskriv (det som påvirker et ja/nei) – begge er nødvendig som bevis/dokumentasjon
- GDPR art. 13. *Informasjon som skal gis ved innsamling av personopplysninger fra den registrerte.*

Bredt samtykke

- Den registrerte kan gi et bredt samtykke
 - «gi sitt samtykke til visse områder innen vitenskapelig forskning når dette er i samsvar med anerkjente etiske standarder for vitenskapelig forskning».
 - Så langt formålet tillater det, bør imidlertid den registrerte ha mulighet til å «gi sitt samtykke bare til visse forskningsområder eller deler av forskningsprosjekter

Andre relevante behandlingsgrunnlag

- Utføre en oppgave i **allmennhetens interesse** (Artikkel 6, 1e)
 - Må være hjemlet i lov
 - Nytt regelverket gir et særlig behandlingsgrunnlag for behandling av alminnelige og særlige(sensitive) personopplysninger for arkiv-, forsknings- eller statistikkformål etter personopplysningsloven § § 8 og 9.
- En **interesseavveining** (Artikkel 6, 1f)
 - Kan behandle for formål knyttet til en berettiget interesse
 - Interessen må veie tyngre enn hensynet til den registrertes interesser og personvern

Allmennhetens interesse

Personopplysningsloven § 8 og § 9

§ 8 - ordinære personopplysninger

- nødvendig for formål knyttet til arkiv-, forsknings eller statistiske formål.
- behandlingen skal være omfattet av nødvendige garantier i samsvar med personvernforordningen artikkel 89 nr. 1.

Behandlingsgrunnlag i art. 6 nr. 1e, jf. popplyl. § 8

Allmennhetens interesse

Personopplysningsloven § 8 og § 9

§ 9 – forskning på særlig kategorier uten at det er basert på samtykke

- nødvendig for formål knyttet til arkiv-, forsknings eller statistiske formål og samfunnets interesse i at behandlingen finner sted, klart overstiger ulempene for den enkelte.
- behandlingen skal være omfattet av nødvendige garantier i samsvar med personvernforordningen artikkel 89 nr. 1.
- krever rådføring med personvernombudet eller gjennomføring av DPIA (personvernkonsekvensvurdering)

Behandlingsgrunnlag i art. 6 nr. 1e, art. 9 nr. 2j, jf. popplyl. § 9

Viderebehandling av opplysninger

- **Utgangspunktet:** samlet inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål
- **Kan viderebehandles** når det ikke er **uforenlig** med disse formålene; arkivformål i allmenhetens interesse, formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller for statistiske formål
 - Altså: kan viderebehandles uten et eget rettsgrunnlag for viderebehandlingen
 - Krav: Samme behandlingsansvarlig
- Må ses i sammenheng med **art. 6, nr. 4 (inneholder nærmere betingelser)** og **art. 89 (garantier)**

Lagring av personopplysninger

- Personopplysninger skal ha tilstrekkelig sikkerhet sett opp mot blant annet typen opplysninger, mengden personopplysninger og typen registrerte. (Art. 32)
 - Vurdere risikoen
- Lagre til formålet er oppfylt, så skal det slettes. (Art. 5 bokstav e)
 - Vurdere primærformålet og eventuelt viderebehandling
- Nøkkelord:
 - Aidentifisert/pseudomisert
 - Kryptert
 - Anonymisert

Informasjonsplikten

- Ved bruk av andre behandlingsgrunnlag enn samtykke skal den registrerte informeres
- Unntak fra informasjonsretten
 - Hvis den registrerte allerede har informasjonen
 - Er umulig å gi informasjonen, eller krever uforholdsmessig stor innsats
 - Forhindrer formålet hvis man skal gi ut informasjonen
- Ved bruk av unntak bør det gis informasjon på annen måte, f.eks. via nettsider

Problemstillinger

- Allerede innsamlet muntlig materiale
 - Hva var formålet med innsamlingen?
 - Kan reglene for viderebehandling brukes?
 - Ikke definert hva som ligger i «arkivformål i allmenhetens interesse»
 - Må kunne tolkes som depot for både offentlige og private, men under visse føringer. Blant annet rettslig forpliktelse til å utøve arkivfaglige oppgaver av varig verdi i allmenhetens interesse
 - Hva når det faller utenfor dette?
- Innsamling fra og med nå
 - Vurdere og dokumentere
 - Samtykke eller annet behandlingsgrunnlag?
 - Viderebehandling

personvernombud@uio.no